

Udskriftsdato: 24. december 2025

KEN nr 9179 af 01/12/2017 (Gældende)

Fastholdelse af afgørelse om at virksomheden har overtrådt arbejds miljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelsen af arbejdet med betonstøbning

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejds miljøklagenævnet, 2017-6033-40147

Fastholdelse af afgørelse om at virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelsen af arbejdet med betonstøbning

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg hos virksomheden og traf i den forbindelse afgørelse om, at virksomheden havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelsen af arbejde med betonstøbning på motorvejsbro.

Vedrørende rette modtager

Et enigt nævnt fastholdt afgørelsen og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 27. september 2014 på byggepladsen, fik oplyst, at 25 af virksomhedens ansatte på tidspunktet for arbejdsulykken udførte arbejde med betonstøbning af broen over motorvej.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at de ansatte ved dette arbejde ikke var tilstrækkeligt sikret mod ulykkesfare i forbindelse med støbningen.

Selve påbuddet om at sikre de ansatte mod ulykkesfare

Et flertal af nævnets stemmeberettigede medlemmer fastholdt afgørelsen og lagde vægt på oplysningerne fra tilsynsbesøgene den 27. og 29. september 2014, samt oplysningerne i Transportministeriets redegørelse fra juni 2015 [navn udeladt] hvori den nedsatte ekspertgruppe blandt andet konkluderer, at manglende langsgående afstivning af træspærene er hovedårsagen til brokollapset.

Flertallet fandt, at det på baggrund af rapporten kunne lægges til grund, at stilladskonstruktionen ikke var forsvarlig i forhold til arbejdet med betonstøbning, og at de ansatte og øvrige personer på motorvejsbroen var udsat for en betydelig risiko for ulykker ved udførelsen af arbejdet.

[Adressat udeladt]

Arbejds milj øklagenævnet har på møde den 29. november 2017 behandlet [navn udeladt]s klage på vegne af [navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelse af 23. marts 2017 uden handlepligt, hvorefter virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelse af arbejde med betonstøbning på motorvejsbro.

[Navn udeladt] har i klagen endvidere anført, at [navn udeladt] ikke kan anses for rette modtager af påbuddet.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E R

Arbejds milj øklagenævnet finder, at [navn udeladt] er rette modtager for afgørelsen.

Arbejds milj øklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 23. marts 2017 uden handlepligt, hvorefter virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelse af arbejde med betonstøbning på motorvejsbro.

B E G R U N D E L S E R

Vedrørende rette modtager

Arbejdsmiljøklagenævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 27. september 2014 på byggepladsen [navn udeladt], fik oplyst, at 25 af virksomhedens ansatte på tidspunktet for arbejdsulykken udførte arbejde med betonstøbning af broen over motorvej.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at de ansatte ved dette arbejde ikke var tilstrækkeligt sikret mod ulykkesfare i forbindelse med støbningen.

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

[Navn udeladt] har således et selvstændigt ansvar for egne ansatte, selv om at virksomheden havde overladt tilsynet og kontrollen med stilladskonstruktionen til henholdsvis [navn udeladt] og [navn udeladt].

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

Selve påbuddet om at sikre de ansatte mod ulykkesfare

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer finder, at [navn udeladt]s ansatte ved arbejdet med støbning den 27. september 2014 på byggepladsen [navn udeladt] i [navn udeladt] ikke var tilstrækkeligt sikret mod ulykkesfare.

Flertallet finder herved, at det arbejde med betonstøbning af motorvejsbroen, som [navn udeladt] udførte på tidspunktet for arbejdsulykken ikke blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Flertallet lægger herved vægt på oplysningerne fra tilsynsbesøgene den 27. og 29. september 2014, samt oplysningerne i Transportministeriets redegørelse fra juni 2015 [navn udeladt], hvori den nedsatte ekspertgruppe blandt andet konkluderer, at manglende langsgående afstivning af træspærene er hovedårsagen til brokollapset.

Flertallet finder, at det på baggrund af rapporten kan lægges til grund, at stilladskonstruktionen ikke var forsvarlig i forhold til arbejdet med betonstøbning, og at de ansatte fra [navn udeladt] og øvrige personer på motorvejsbroen var udsat for en betydelig risiko for ulykker ved udførelsen af arbejdet.

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger af reglerne om arbejdets udførelse, at det ved udførelsen af arbejdet skal sikres, at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning og lignende.

Det følger endvidere af reglerne om bygge- og anlægsarbejde, at forpligtelserne påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte efter arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler.

Det følger endvidere af disse regler, at arbejdsgiveren skal træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af de beskæftigede mod den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko, som følger af et bygningsværks tilstand eller midlertidige ustabilitet. Det kan f.eks. være afstivning eller afspærring af det pågældende område ved sammenstyrtnings- eller nedstyrtningsfare.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et flertal på 7 ud af nævnets 9 stemmeberettigede medlemmer.

BEMÆRKNINGER TIL KLAGEN

I klagen har [navn udeladt] anført, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret forhold, der skulle være ansvarspådragende for [navn udeladt] efter reglerne i arbejdsmiljølovgivningen. Transportministeriets redegørelse har ikke haft til formål at pålægge enkelte virksomheder ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen.

Konklusionerne i redegørelsen angiver ikke, hvilke virksomheder der har haft ansvar for, at de ansatte på broen blev udsat for ulykkesfare, men alene projekteringsfejl og ikke fejl i udførelsen af det arbejde, som [navn udeladt] var ansvarlig for.

[Navn udeladt] finder, at redegørelsens udsagn om, at centrale parter på væsentlige punkter ikke har fulgt de intentioner og processer, som Tilsynshåndbog for støbestilladser lægger op til i forbindelse med planlægning, projektering, udførelse og kontrol af støbestilladser, ikke kan bruges til at pålægge [navn udeladt] et arbejdsgiveransvar.

[Navn udeladt] finder, at tilsynshåndbogen alene tjener som tjekliste for en række processer i forhold til projektering.

[Navn udeladt] havde ikke opgaver i henhold til tilsynshåndbogen. Reglerne i arbejdsmiljølovgivningen stiller endvidere ikke krav om, at Tilsynshåndbog for støbestilladser eller Vejdirektoratets retningslinjer skal følges eller anvendes i forbindelse med arbejde med betonstøbning.

Bygherren er den eneste, som kan stille krav om anvendelse og tillade fravigelse af retningslinjerne i tilsynshåndbogen, og det var [navn udeladt]s opfattelse, at tilsynshåndbogen er blevet anvendt for [navn udeladt]

Endvidere var de ansatte fra [navn udeladt] ikke de eneste, som var udsat for en ulykkesfare, idet også andre virksomheder havde ansatte på broen på tidspunktet for ulykken.

[Navn udeladt] finder, at det ikke er dokumenteret, hvorfor [navn udeladt] skulle have et arbejdsgiveransvar, og der er ikke taget hensyn til, at virksomheden havde overladt tilsynet og kontrollen med stilladskonstruktionen til henholdsvis [navn udeladt] og [navn udeladt].

[Navn udeladt] har endelig klaget over Arbejdstilsynets sagsbehandlingstid.

Et flertal af Arbejdstilmiljøklagenævnets medlemmer skal hertil bemærke, at nævnet ikke finder, at den lange sagsbehandlingstid har betydning for afgørelsens gyldighed.

Flertallet skal i øvrigt bemærke, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, på hvilken måde Arbejdstilsynet udfører sit arbejde.

Flertallet skal derfor henvise til, at en eventuel klage over Arbejdstilsynets sagsbehandlingstid skal sendes til Arbejdstilsynets direktør med efterfølgende klageadgang til Beskæftigelsesministeriet.

Flertallet skal i øvrigt henvise til Arbejdstilsynets udtalelse af 14. juli 2017, hvor i det udtales, at det fortsat er Arbejdstilsynets vurdering, [navn udeladt] i forbindelse med ulykken har overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om at sikre de ansatte mod ulykkesfare ved udførelse af arbejde med betonstøbning på motorvejsbro.

Arbejdstilsynet har herved vurderet, at der ved arbejdet med betonstøbning på motorvejsbroen ved brug af en stilladskonstruktion ikke var truffet effektive foranstaltninger til at sikre de ansatte mod nedstyrtning og sammenstyrtning af stilladskonstruktionen.

Arbejdstilsynet henviser til konstateringerne ved tilsynsbesøgene på ulykkesstedet og oplysningerne fra de involverede virksomheder og personer om ulykken, samt oplysningerne og konklusionerne i Transportministeriets redegørelse fra [dato udeladt].

Det fremgår blandt andet af konklusionerne i redegørelsen, at det er ekspertgruppens vurdering, at det er den manglende langsgående afstivning af træspærerne, der er hovedårsagen til brokollapset. Det er nævnt, at det ikke kan afvises, at en lokal fejl har fremkaldt et lokalt brud, som efterfølgende har initieret et udbredt kollaps af træspærkonstruktionen, men det er ekspertgruppens vurdering, at kollapset ikke

ville have bredt sig til hele træspærkonstruktionen, hvis træspærenes længdestabilitet havde været sikret korrekt.

Arbejdstilsynet finder, at der kan lægges vægt på oplysningerne og konklusionerne i redegørelsen ved vurderingen af, om reglerne i arbejdsmiljølovgivningen var overtrådt på tidspunktet for ulykken.

Arbejdstilsynet har ikke lagt afgørende vægt på oplysningerne om, at centrale parter på væsentlige punkter ikke har fulgt de intentioner og processer, som "Tilsynshåndbog for støbestilladser" lægger op til i forbindelse med planlægning, projektering, udførelse, og kontrol af støbestilladser.

Når Arbejdstilsynet har vurderet, at reglerne var overtrådt, så skyldtes det især ekspertgruppens vurdering af, at den manglende langsgående afstivning af træspærene er hovedårsagen til brokollapset.

Det er Arbejdstilsynets opfattelse, at der er dokumenteret en overtrædelse af reglerne i arbejdsmiljølovgivningen, ikke kun hvad angår projekteringen af støbeopgaven, men også i forhold til selve udførelsen af arbejdet, [navn udeladt] som virksomhed og som arbejdsgiver var ansvarlig for.

Arbejdstilsynet bemærker, at [navn udeladt] ved arbejdet med betonstøbning havde et selvstændigt ansvar for, at arbejdet efter reglerne i arbejdsmiljølovgivningen var planlagt, tilrettelagt og blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Selv om projekteringen af støbeopgaven blev forestået af andre virksomheder, og [navn udeladt] havde overladt tilsynet og kontrollen med stilladskonstruktionen til andre virksomheder, havde [navn udeladt] et selvstændigt ansvar for, at virksomhedens ansatte kunne udføre arbejdet med betonstøbning forsvarligt og uden risiko for ulykker.

Flertallet er enig i det af Arbejdstilsynet anførte.

MINDRETALSUDTALELSE

Et mindretal på 2 af Arbejdsmiljøklagenævnets 9 medlemmer vurderer, at virksomheden havde opfyldt sine forpligtelser efter arbejdsmiljøloven, og ulykken ikke kan tilregnes nogen i virksomheden. Virksomheden havde ikke forudsætninger for at vide, at der var en risiko for sammenstyrtning.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk.1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Om arbejdets udførelse

- § 38, stk.1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017
- § 13, stk. 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Om rette modtager

- § 15, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017
- § 2, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Om bygge og anlægsarbejde

- § 4, og § 40, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1516 af 1. december om bygge- og anlægsarbejde
- Reglerne kan læses på de følgende sider.

OPLYSNINGERNE I SAGEN

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne
[Navn udeladt]
[Stilling udeladt]

Kopi til

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovebekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Kapitel 4

Almindelige pligter

Arbejdsgiveren

§ 15. Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særlig til

- 1) kapitel 5 om arbejdets udførelse,
- 2) kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet,
- 3) kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.,
- 4) kapitel 8 om stoffer og materialer.

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Kapitel 1

Område

§ 2. Forpligtelserne ifølge denne bekendtgørelse påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte, leverandører, projekterende, reparatører m.fl. efter arbejdsmiljølovens almindelige regler.

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Særlige krav

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1516 af 1. december om bygge- og anlægsarbejde

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 4. Forpligtelserne ifølge bekendtgørelsen påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsledere og øvrige ansatte efter arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler, jf. lovens kapitel 4.

Kapitel 4

Risiko for nedstyrtning, nedskridning og fald m.v.

Risiko for sammenstyrtning, nedfald af genstande og materialer

§ 40. Arbejdsgiveren skal træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af de beskæftigede mod den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko, som følger af et bygningsværks tilstand eller midlertidige ustabilitet. Det kan f.eks. være afstivning eller afspærring af det pågældende område ved sammenstyrtning- eller nedstyrtningssfare.